

kasban, a hallatlan drágaság miatt takarékoskodik is, — de azért fogy a pénz mesés módon: komolyan nekilát aztán a folyamodásnak; ir ide is, oda is, várja a választ, nem jó. Megfordul a hirdetési és állásközvetítő ügynököknél, ott sem ér el semmi eredményt. — csak szomorú tapasztalatokat nyer, de állást nem; végre aztán megkörünyékezi nevesebb, jobb ismerőseit, tekintélyesebb volt vendégeit, üzletfeleit stb., mindenütt kopogtat jár, kel, — mulik is az idő; beáll a tavasz, a nyár — semmi. Szive, lelke vonza ki a határok felé, a rengő vetések közé, az ő életelemébe, mialatt itt sorvad a rideg falak között, a zárt ajtók előtt. A pénz is fogytán, a kínos aggodalmak lidércnyomása is gyötri, józanodik, igénye törpül, törpül annyira, hogy már-már egy kis diurnistaságra is rafanyarodna már csak volna; végre télvíz idejére akad az is. Beül — még mindig nagy reményekkel — a poros akták mellé, a rideg és szigorú hivatal falai közé és eltemetkezik, az ő fényesen ragyogott gazdatiszti pályájának kriptájába. Itt-ott még nyílik alkalom a folyamodásra, még van egy pár garasa a költségekre, aztán az is elfogy, úgy mint vérmes reményeinek utolsó sugara, amelylyel aztán végkép beletörődik az élőhalottak sorsába. Egyet-egyét még sóhajt, káromkodik, szidja a sorsot, — aztán mindennek vége.

Körülbelül ezt a képét ismerjük annak a sok gazdatiszt helyzetének, a kik jó állásukból kiesés okok miatt mentek el és jöttek ide az ígért földjére, ahol csak a reményből jutott ki fényes kosztolásuk, egyébből nem. Bizony szomorú, de való igaz kép, amelyet ismerniök, látniök kellene azoknak is, akik ma még hetykén elégedetlenkednek jó, vagy tűrhető helyzetükben elképzelve, hogy mennyivel jobbá válik sorsuk, ha majd állásukat elhagyják és olyant nyernek el, amilyent csak akarnak.

A másik osztályba tartozó, akit állásából kikényszerítettek a körülmények, könnyebben viseli el talán a csapást, amely ebben a közös sorsban nyilvánul meg legérezhetőbben, mert hiszen meg kell nyugodnia sorsában, amely bár súlyos, de miatta még sem kell egészen önmagára vetnie; szerencsétlen körülményei olyanok voltak, hogy állását ott kellett hagynia. Igaz, hogy ez a bölelet a dolog rideg realitásában mit sem ér, mert hiszen a lélektani könnyébség daczára is sorsa éppolyan mint amazé, amelyik saját jószántából és talán ok nélkül hagyta el állását és ő reá sem vár egyéb a nyomoruságnál, de talán könnyebben törődik bele a nehéz helyzet eltűrésébe.

Igy vesz el a pusztá megélhetés zavaros hullámai között sok olyan jó erő, amelyre gazdasági fejlődésünk talán számot tarthatott, amely erő földtőlán duzzadt addig, míg a józan meggondoltság erős vándorbotjára támaszkodott abban az útjában, mely talán egy fényes jövő felé, vagy a csendes és eredményes munkálkodás biztató hajlékába vezérelte volna, ha könnyelműen le nem tér vala egy bizonytalan ösvényre, amely a sötét rengetegbe vitte, ahol ellankadt.

A letörtek nagy seregének szomorú sorsa adja kezünkbe a tollat, amelylyel im megírjuk az óvó ígét, hogy nehéz napjainkban kiki nagyon gondolja meg, hogy az élet nehéz küzdelemben meg kell elégednünk azzal, amivel birunk s hogy ne játszunk el a mai biztos kenyeret a holnapnak nagyon bizonytalan kalászáért. Tűrjünk és dolgozunk, viseljük helyzetünk kisebb-nagyobb bajait megadással, hogy annál inkább boldogulhassunk. Alkalmazkodjunk körülményeinkhez ha bármily súlyosak is azok és csak akkor határozzunk állásunk változtatása fölött, ha a rév, melybe bevezni akarunk, előttünk nyitva van. Sokan menekülhetnének meg a teljes tönkremenéstől akkor, ha az észszerűség szavait meghallgatnák önmagukban és nem sodortatnák bele magukat meggondolatlanságukkal a bizonytalanság veszedelmeibe.

Sokan menekülnének meg a biztos elmeneküléstől azok közül is, akik nem hiú okok miatt, hanem komoly kényszerítő körülmények között hagyták el állásaikat, ha a kartársi összetartozás érzete kartársaink körében élesebben volna kifejlődve s ha a jobb sorban levők jobban méltányolnák szerencsétlen kartársuk helyzetét és rajta lennének, hogy az állástvesztett kollegát mihamar valamilyen állásban belesegítenék.

Baj az nálunk, hogy egymás előtt is rendszerint takargatjuk a valót, adjuk az urat, a helyett, hogy nyíltan, leplezetlenül elmondanók az ismerősnek, kollegának: „bajban vagyok, ha teheted segíts rajtam, meghalálom”. Ezt megtenni röstelve magára marad és jön ide a városba — a biztos veszedelembé. Holott egyébként talán megeshetett volna az, hogy ott a környéken talán állást nyer és megalapíthatja különösebb rázkódítás nélkül új otthonát.

Az összetartozás kötelekeinek erősebbnek kellene lenniök a mi pályánkon levők között is, arra kellene minden egyes kartársnak közhathatnia, hogy egy tömör testületbe verődve könnyebben tudjuk segíteni ott, ahol segíteni kell, hatékony szót emelni akkor, a mikor arra szükség van.

Ne legyen egyik kartársunk szomorúsorsa se közömbös előttünk és ne resteljük segítőleg közbelépni érdekében akkor, amikor érte valamit tehetünk; ha nem ismerjük is őt, fogadjuk barátunkká és ne engedjük őt elmerülni, elveszni gyámoltalan gyenge magárahagyatóságában, amikor a segítő karokra leginkább van szüksége. Ha ezt nem pillanatnyilag, de lelkeletünkbe mélyen bevéődően megszivelljük, nagy lesz lelki megnyugvásunk a fölött, hogy a létfenntartás heves küzdelme alatt mind kevesebb az elerőtlenedett elesett bajtárs, aki valamikor rajtunk is segíthet és felemelhet és talpra állíthat, amikor roskadozóban vagyunk. Tartsuk fenn egymásban az erőt, hogy magunkra hagyatva el ne bukjunk, el ne vesszünk.

A „nehéz napok” alatt pedig, amikor veszedelmes gondolatok szállanak meg, jusson eszünkbe, hogy sorsunk megfontolásának jórészt magunk vagyunk okai; jusson eszünkbe, hogy az elégedetlenkedés, az erőszakos, de hiú nagyratörés sokaknak okozta vesztét és jusson eszünkbe, hogy a megelégedés a körülmények békés eltűrésére biztosíthatja csak a nehéz küzdelmek eredményét, a boldogulást. Z. I.

A gazdatiszti törvény és a czimkérdés.

Hiuságos dolog bizony egyáltalán czimkérdéssel foglalkozni. Ha mások nem törődnek vele, a gazdatiszteknek sem lehetne e tekintetben szavuk. De hát ma éppen ellenkező irányban halad a világ. Komoly ember ugyan azért ma sem sokat ad magában arra. De ha az, mint a jelen esetben, nehezen elért megszolgált jogoknak kifejezésül és védelméül szolgál, kénytelenek vagyunk azzal foglalkozni.

Az új gazdatiszti törvény mintegy kerülő uton, de elismert jóakarattal a czimek használatában védelmet és előnyt nyújt a kvalifikált gazdáknak, amennyiben érdemesebb gazdatiszti czimzést csak ezek nyerhetnek és használhatnak. Hát bizony sokkal egyszerűbb s jobb lett volna és pedig magukra a földbirtokosokra is s általában hazánk mezőgazdaságára, ha az mondatik: gazdatiszt csak kvalifikált gazda lehet. De hát ezen már túl vagyunk. Sajnáljuk a régi jó ispáni czimzésnek a kihagyását is, de ebbe is bele kell nyugodnunk; mert manapság ezt már mindenféle tanultság s társadalmi mivelttség híján levő egyéneknek is szeltemben osztogatják. Két czimzés, a számtartói és számvévi kihagyása azonban a törvény idevágó szakaszának intenciója ellenére van.

Ugy tudjuk, e két czimzés azért nem biz-

tosított a törvényben a kvalifikált gazdatiszteknek, mivel ezek gazdaságkezelő tisztelnél nem használtak, hanem számadáskezelők-nél, s hogy azért is maradjanak meg ezek a kvalifikációval nem bíró gazdatiszteknek.

Nem akarok itt hosszasan annak helytelenségével foglalkozni, miként a gazdasági számadások kezeléséhez gazdasági kvalifikáció nem kellene, amely nélkül pedig mennyiség-tanilag igen, de ami nem kevésbé fontos, érdemileg gazdasági számadásokkal foglalkozni nem lehet, és továbbá hogyha mégis e szaknál gazdasági kvalifikációval nem bíró tiszték alkalmaztatnak, azoknak nagyon lehet megfelelő czimzést találni, pl. számtiszt, számvizsgáló, pénztáros, a melyek csakugyan nem gazdatiszti czimzések; de ezektől eltekintve, csak azt akarom itt feltüntetni, hogy a törvény alkotásánál szerepelt azon említett felfogás a gyakorlatban nem úgy áll.

Általában ugyanis a számtartói és számvévi czimzések egyenesen gazdaságkezelő gazdatiszteknek is egyaránt használtak és pedig rendszerint a számtartó több az intéző s kasznárnál, a számadó pedig a tisztartónál (aki már rendszerint főtiszt) is. Így előáll azután az a furcsaság, hogy kisebb czim és hatáskörrel bíró gazdatiszt pl. intéző, csak kvalifikált gazda lehet, de nagyobb czim és hatáskörrel bíró lehet nem kvalifikált is! Ez egyenes ellenmondás, mely a törvény intenciójával homlokegyenest ellenkezik s a melyet korrigálni kellene.

Reámutatunk a gazdatiszti törvény ezen hiányosságára avégből, hogy a jóakaratu figyelmet annak orvoslására felhívjuk. Ami talán, miután egyenes ellenmondás, a törvény intenciójával ellenkező forog fenn, rendeletileg is megtörténhetnék.

Akármi képp is, ajánljuk a gazdatiszti egyesület szives figyelmébe ezen eléggé fontos, jogvédelmet képező czimkérdésnek a törvény szellemében való tisztázását, illetve kérjük ennek kieszközlésére nézve is munkásságát.

A czimkérdés körül a gazdatisztek egyesületére azt hiszem egyéb feladatok is várnak. Azt hisszük ugyanis, miként a most már törvényben meg nem engedett czimeket egyesek azért még osztogathatják s használhatják. Ennek ellenőrzése természetesen első sorban magukra az érdekelt kvalifikált gazdatisztekre hárul, akiknek ez közvetlen módjukban áll. Hanem azt már többféle oknál fogva nem igen teszik meg, hogy a törvény előtt ők szerepeljenek mint feljelentők, hogy a dolog odiumát magukra vegyék, ami bizony ő reájuk válhatnék végzetessé a sajátos gazdatiszti helyzetben. A feladat, hogy a törvény érvényre emeltesék, azt hisszük, a gazdatiszti egyesületre vár. Ily esetben ugyanis a tag bejelentése és bizonyítása után, az egyesületnek kellene magáéva tenni az ügyet s őrtállani a tagok jogos érdekei fölött. Mert nagyon sokszor egyes ember nem teheti meg azt semmiképp, amit megtehet az egyesek összessége a testület, illetve egyesület.

Nem is kételkedünk abban, hogy a gazdatisztek egyesülete e tekintetben is betölti feladatát. Sajnos azonban, hogy mi gazdatisztek sokat várunk az egyesülettől, mi magunk pedig távolról sem támogatjuk annyira, amennyire kellene, ami pedig mindenképp kötelességünk volna. Ezt látnak már be egyszer a gazdatisztek. A gazdatisztek egyesületéből egy hivatásos gazdatisztnak sem volna szabad hiányozni. Akkor birna az oly erővel, mely a kitűzött s a reávaró nemes és humánus feladatoknak egész teljesítésére képessé teszi. Mikor szünik már meg a gazdatiszteknek e tekintetbeni káros, elítélendő indolenciája! Talán talán lassankint tudatára ébrednek maguk iránt tartozó e részbeni kötelességüknek.

Egy gazdatiszt.

Százalékos kezelésre berendezett birtok.

Egy olvasónk a következő kérdést intézte hozzánk:

Egy 1200 holdas birtokot, mely kötött természetű s igen gyengén van felszerelve, százalékos kezelésre ajánlanak; kérem velem egy a százalékos kezelést megvilágosító példát közölni, s javasolni mily módszer volna a legcélszerűbb?

L. R.

A jelzett kérdésre a következőkben válaszolunk:

A százalékos kezelésre berendezett birtokoknak két neme különböztetendő meg. Az egyik módozatnál a gazdaság kezelője nem részesül rendes javadalmazásban, hanem csak szabad lakást és tüzelést élvez és vagy a gazdaság összes tiszta jövedelméből bizonyos százalékot kap, amely a gazdaság terjedelme és jövedelmezősége szerint 10—20% közt szokott változni, vagy pedig bizonyos minimális jövedelmet tartozik a birtokosnak évről-évre beszolgáltatni és csak az ezen minimális jövedelmet meghaladó tiszta jövedelem után kap osztalékot, melynek kulcsa ez esetben természetesen nagyobb, 50—75% közt változik.

Hogyha például egy ezer holdas birtok eddigi átlagos tiszta jövedelme 20,000 korona volt, amely jövedelem 15,000 és 30,000 kor. közt változik, akkor, ha a százalék az egész jövedelem után 20%-ban állapítatik meg, a kezelő jövedelme 3000 és 6000 kor. közt változna szabad lakáson és tüzelőn kívül s valószínű, hogy idővel a gazdaság jövedelme emelkedne és ezzel 80%-os arányban a birtokos jövedelme is. Hogyha pedig a fenti esetben a kezelő minimális tiszta jövedelemként a birtokosnak 15,000 kor.-t szavatolna, amely összeg beszolgáltatásért osztalékban nem részesülne, akkor a 15,000 kor.-t meghaladó jövedelem után, amely az eddigi eredmények után átlagban évi 5000 K.-ra tehető, de amely különböző években zérusra is leszállhatna és 15,000 koronára is emelkedhetnék, 60%-os részesedést feltételezve, a kezelő osztaléka semmi és 9000 kor. közt változna s átlagban mint az előző esetben 4500 kor. tehetne, lakáson és tüzelőn kívül.

A második módozat abból áll, hogy a kezelő mérsékelt javadalmazásban részesül és ennek fejében tartozik a birtokosnak bizonyos előre megállapított minimális jövedelmet pl. mint az említett esetben 15,000 koronát beszolgáltatni, amely összeg után osztalékra nincs igénye; az ezt meghaladó tiszta jövedelem után pedig 10—20—25%-nyi osztalékot élvez a kezelő, amely a fent közölt adatokat alapul véve 20%-os részesedés mellett zérus és 1800 kor. közt változhatnak a lakáson, tüzelőn és rendes javadalmazáson kívül.

Ezen fejtegetésekből kitetszik, hogy a százalékos kezelés helyes szervezése nem épen könnyű feladat s hogy ebben egyszerű példák szerint nem lehet eljárni, különben végzetes hibák követhetnek el, amelyek vagy a birtokos vagy a kezelő károsodását vonhatják maguk után.

A százalékos kezelés megállapításánál tehát első feltétel, hogy a gazdaság eddigi átlagos tiszta jövedelme, továbbá annak ingadozása, valamint a tervbe vett kezelésnél elérhető jövedelem ismeretes legyen, ami csak szakszerű előszámítások útján kideríthető; további feltétel, hogy a kezelő évi járandósága, valamint a követendő számviteli rendszer megállapítását, azonkívül az esetleg teendő befektetések iránt is tisztában kell lenni, mivel a százalék kulcsa helyesen csak így lesz megállapítható. A legcélszerűbb módszer megválasztásánál pedig fontos körülmény az, hogy a kezelő tőkével rendelkezik-e avagy sem; első esetben az első, a másik esetben a második módozat alkalmazása mutatkozik ajánlatosnak.

Hensch Árpád.

Nyugdíjintézetünkről.

A gazdatiszti kar egy szűkebb köre, sőt mondhatni ennek is csak néhány lelkes tagja buzgósa által és a gazdatisztek országos egyesületének anyagi támogatása mellett létrejött 1893-ban a gazdatisztek nyugdíjintézete. Sokan voltak, akik sürgették az intézmény létesítését, mert hisz egy általánosan érzett szükséglet kielégítésére, a gazdatisztek agkori el látása kérdésének megoldására volt hivatva. S midőn az elméletileg gondosan megkonstruált intézmény gyakorlati megoldására került a sor és arról volt szó, hogy: „gazdatisztek, most már vegyétek igénybe az intézet áldásait, vagyis vásároljátok meg a magatok számára a jótékonyágokat, melyeket nyújtani kínálkozik”, akkor az intézmény iránti lelkesedés szalmalángja egyszerre elaludt és az ezeket számláló gazdatiszti karból alig akadt száz egynehány, aki a jótétemények árát megfizetni hajlandó volt és az intézetbe tagul belépett. A nagy tömeg, melyre az alapítók számítottak, távol maradt és részint nem vett tudomást az intézetről, részint pedig különféle kifogásokat használt ürügyül a távolmaradásra.

Azok, akik tudomást sem vettek az intézet létezéséről, legalább nem ártottak az ügynek, nem úgy a gáncoskodók, a kik kicsinyes kifogásaikkal sok gazdatisztet elriasztottak az intézetbe való belépéstől. A gáncoskodók legfőbb argumentuma volt, hogy az intézet nem életképes. Persze nem életképes az az ember, a kinek nincs vére, nem életképes az a növény, melytől elvonják a levegőt és a napsugarat. S az avatatlank könnyhívósága nem látta be, hogy az intézetnek a vért, a levegőt és a napsugarat, ami éltet, a tagok száma adja meg.

Ha nincs tagja, nem életképes, de hatványozva nő életképessége, ha a tagok száma növekedik. Ha csak az a négyszáz gazdatiszt belépett volna, aki az alakulás előtt erre néve kötelező nyilatkozatot tett, egyszerre adva lettek volna az életképesség feltételei. De ez nem történt meg, könnyű volt az életképtelenség vádjával argumentálni. Igazságtalan és könnyelmű volt a vád, a mely az intézetre néve végzetessé is válhatott volna, ha vezetőinek megfontoltsága és a kormány jó akarata a vesélyt el nem hártja.

Lapunk egyik legutóbbi számában adtunk hírt róla, hogy az osztrák gazdatisztek nyugdíjintézete öt évi fennállás után likvidált és feloszlott, mert amint az intézet vezetői okul felhozták, csekély volt iránta a részvétel az osztrák gazdatisztek és földbirtokosok körében. Ezzel az elfogadható argumentummal szemben mi azon véleményben vagyunk, — és ez volt az intézet ügyvezetőjének is véleménye — hogy az érdekelt körök közönye miatt még nem kellett volna a nyugdíjintézetet szükségkép feloszlítani. Mert ha az intézet vezetősége el nem csügged, de a részvétlenséggel szemben további kitartó küzdelemre határozza el magát, lehet hogy a közönyt rövid idő alatt meleg érdeklődés váltotta volna fel, addig pedig, míg ez bekövetkezett, az osztrák gazdatiszti egyesület a „Verein für Güterbeamte” ez a szervezetenél és tagjai nagy számánál fogva erős egyesület, nyújthatott volna módot és eszközöket a nyugdíjintézet fentartására. Ámde a nyugdíjintézet vezetősége belefáradt a küzdelembe s reményét veszítve csüggedten letette a fegyvert.

A mi nyugdíjintézetünk vezető férfiai másként gondolkodtak és cselekedtek. Mivel a nálunk is tapasztalt részvétlenség miatt a tagok számában nem voltak meg eddig az életképesség feltételei, igyekeztek e feltételeket az intézet vagyonának gyarapítása által megszerezni. És ezen igyekezetüket teljes siker koronázta. Kiszélesítette és megszerezte nyugdíjintézetünk részére a földmívelési kormány anyagi támogatását s az a 8000 korona, melylyel a földmívelési miniszter nyugdíjintézetünkét évről-évre segívezi, jelen szerény taglétszám mellett is teljesen biztosítja annak életképességét úgy,

hogy kötelezettségeinek minden tekintetben képes lesz eleget tenni. S ezzel azt hisszük, el fognak némittatni ama hangok is, melyek az intézet életképessége ellen emelkedtek.

Egy másik kifogás, melyet az intézettel szemben sokszorosan hangoztatnak, az, hogy a díjai tulságos magasak. Lássuk tehát mennyiben alapos ez az állítás. Ha felvetem a nyugdíjintézet I. díjtáblázatát, azt találom, hogy az a gazdatiszt, aki 25 éves korában belép a nyugdíjintézetbe, 65 éves korától élvezendő évi 1000 korona nyugdíj után fizet évenként 45 korona díjat, na pedig a nyugdíjat már 60-dik korévétől kezdve kívánja élvezni, fizet évenként 70 koronát. Kérdjük magas ez a díj? Nem! Mert senki sem fogja tagadhatni, hogy 45 vagy 70 koronát minden megerőltetés nélkül fizethet az a segédtsízt, akinek teljes ellátás mellett évi 500—600 korona készpénz fizetése van.

De menjünk tovább. Vegyük a 10 évvel magasabb kort, a 35. korévet. Ebben a korban az iparkodó gazdatiszt már bizonyosan elérte pályáján azt a fokot, a mely valamely gazdaság önálló kezelésére képesít, állása állandóbb jeleget nyert és fizetése is megfelelően magasabb, amely öt nagyobb áldozatra képesíti. De ez a kor képezi körülbelül végső határát azon időnek, amely alatt az aggkorra való ellátás biztosításáról is gondoskodnia kell. Ebben a korban ugyancsak 1000 korona nyugdíj biztosításáért fizet évenként 73 illetőleg 126 koronát. Nos hát még ez a díj sem magas.

De hát nem is a 25—35 évesek azok, akik a díjak magas volta miatt panaszkodnak; magas a díj a már élemedettebb korú családapáknak, a kiknek vállalt a családfenntartás és gyermek neveltetés súlyos terhe nyomja, s akik az ily kor által feltételezett magas díjat már fizetni nem képesek. Mert a 45 éves egyén 1000 korona nyugdíj után már 129 illetőleg 257 koronát, az 50 éves pedig 174 koronát illetőleg 421 koronát fizet. Ezeket már nem segíthet semmiféle nyugdíjintézet, ezek nyugdíjkérdésének megoldása még akkor is majdnem határos volna a lehetetlenséggel, ha az ország jelenleg élő 25—50 éves gazdatiszti mind egyesülne egy nyugdíjintézetben. A magasabb korúak köréről felhangzó eme panaszra maga a nyugdíjintézet szolgáltatott okot az által, hogy díjtáblázataiba a 40—50 éveseket is felvette olyanokul, mint akik a nyugdíjintézetbe beléphetnek. Az volt ugyanis az alkotók nemes intenciója, hogy senki a nyugdíjintézet áldásainak igénybevételétől el ne zárassék, aki oda belépni akar és a magas díjakat is képes megfizetni. E nemes gondolkodás érvényesülése vonta maga után a korosabb magas díj miatti panaszát, akik ha a felvételtől egészen kizárattak volna, a mint a legtöbb nyugdíjintézetnél a 45—50 évesek teljesen ki vannak zárva, bizonyára még nagyobb riadalmat csaptak volna a méltatlan elbánás miatt.

Egyébiránt, ha valaki a 25—35 éves korának megfelelő díjakat is magasnak találja, ez egyáltalán nem ok arra, hogy e miatt a nyugdíjintézetétől magát távolartsa. Mert a nyugdíjintézet alapszabályaiban az alkotók gondoltak arra az eshetőségre is, hogy bizonyos előfeltételek beálltával a díjak leszállíthatók legyenek. Az alapszabályok 55. §-a ugyanis akként rendelkezik, hogy ha az alapvagyon évi tiszta jövedelme a kezelési költségek levonása után meghaladja a rendes tagok által fizetett biztosítási díjakból származó évi bevétel 25%-át, az igazgatóság köteles előterjesztést tenni az iránt, hogy az azidőszerűtlen rendes tagok javára a díjtelek megfelelően leszállíttassanak. A gazdatisztek jogviszonyáról szóló törvénybe a földmívelési miniszter felvett egy intézkedést, amelynek értelmében az állam a gazdatisztek társadalmi uton létesített nyugdíjintézetét évi 20,000 kor. segélyben fogja részesíteni. A gazdatisztek jogviszonyáról szóló törvény már szentesítve van, tehát ezen állami segítség nyugdíjintézetünket nem hosszú idő múlva azon helyzetbe

fogja juttatni, hogy az alapszabályoknak a díj leszállításra vonatkozó rendelkezését megvalósíthatja. És ez az időpont annál hamarabb fog bekövetkezni, mennél nagyobb lesz a gazdasztek által elhanyagolt nyugdíjintézet iránt az érdeklődés és mentől nagyobb lesz a tagok száma.

Találkoztunk még azzal a kifogással is, hogy több gazdasztest az tart vissza a nyugdíjintézetbe való belépéstől, hogy nincs neki alkalom nyújtva arra, hogy jövőjéről tőkebiztosítás után gondoskodhassék; de akadt még olyan is, öhajtsa az volt, hogy a tag bizonyos számú éveket, mondjuk 10 év eltelte után nyugdíjaztatását bármikor munkaképességre való tekintet nélkül követelhesse.

Annak, aki a nyugdíjintézet keretébe a halál vagy életetire szóló tőkebiztosítást akarja bevonni, válaszul azt hisszük, elég lesz utalnunk arra, hogy ily biztosításra elegendő módot nyújt a számos egymással versengő és előnyösebbnél-előnyösebb feltételeket kínáló életbiztosító-társaság és nem szükséges különösen hangsúlyoznunk azt, hogy a nyugdíjintézet túl lőne tulajdonképpen célján, ha a nyugdíj mellett tőkebiztosítással foglalkoznék. Az pedig, hogy valaki nyugdíjaztatását, akkor, amikor neki tetszik, kénye-kedve szerint követelhesse, képtelen kívánság, oly képtelen, mint annak kimondása volna, hogyha a nyugdíj-intézetet veszteség éri, hogy joga legyen magát megfelelő pótdíjak beszedése által a fizető tagokon kárpótolni. Ezzel az abszurd kívánsággal tehát bővebben nem is foglalkozunk.

Sorra vettük a nyugdíjintézet ellen felhozott kifogásokat s ha fejtegetéseink során nem sikerült volna a gáncoskodókat jobb meggyőződésre bírni, utaljuk őket egy a nyugdíjintézet kifejlődését hathatósan előmozdító jelenségre, amely nem a gazdasztek, a legközvetlenebbül érdekeltek köréből indult ki, mert köztük az érdeklődés ma is nagyon lagymatag a nyugdíjintézet iránt: de amely az ország nagybirtokosai köréből int biztatólag és reményt keltőleg felénk. Örvendetesen tapasztaljuk ugyanis, hogy nagybirtokosaink körében mindinkább tért hódít az a meggyőződés, hogy gazdasztestjeik agkori ellátásának terhe, amely gazdaságaikat nyomja, sokkal könnyebben elviselhető és tényleg könnyebbé válik, ha azt nyugdíjak biztosítása által a nyugdíjintézetre hárítják át. Ez a meggyőződés lassankint barátaivá teszi nyugdíjintézetünknek mindazokat a birtokosokat, akik humánus érzületük és gondolkodásuk kifolyásaként gazdasztestjeiket eddig is részesítették nyugdíjban. Hogy ezen eljárás követése maguknak a birtokosoknak is mennyire válik előnyére, annak illusztrálására csak egy példát hozunk fel díjtáblázataink alapján. Vegyük pl. hogy valamely földbirtokos egy nyugdíjas tisztjének fizet évi 1000 korona nyugdíjat. Célja az, hogy a fiatalabb koru tisztnek majdan a megfelelő kor elérével hasonló összegben kijáró nyugdíj terhéül gazdaságát mentesítse s erre a célra kész évi 1000 koronát áldozni. Ezen 1000 koronáért biztosíthat 8 harminczöt éves tisztjének 1000—1000 forint személyes nyugdíjat a 60-ik korévére, vagy ha az özvegyekről is gondoskodni kíván, 4 harminczöt éves tisztje részére 1000 korona személyes és 500 korona özvegyi nyugdíjat. Vagyis ugyanazon összeggel, a mibe jelenleg egy tisztjének nyugdíjazása kerül, 8 tisztjének, illetőleg 4 tiszt és ezek özvegyeinek ellátásáról gondoskodhatik. Az előny tehát, melyet a birtokos ezuton elérhet, szembeszökő és azon reményre jogosít, hogy a nyugdíjintézetet a birtokosok ily célú biztosításaikkal számosan fel fogják keresni.

Vajha a gazdasztek köréből is alkalmunk lenne hasonló örvendetes jelenséget regisztrálnunk, akkor nyugdíjintézetünk csakhamar azzá válnék, amivé lelkes alkotói tenni öhajtották, egy virágzó intézménnyé. K. L.

Álláshirdetések.

E rovatban díjtalanul közöljük a „Gazdatisztek és Erdősiztek Országos Egyesülete” minden állást kereső tagjának hirdetését 2 hónapra keresztül.

Az állást keresők bizonyítvány másolataikat tartoznak irodánkhoz beküldeni.

Az állást adó földbirtokosokat tisztelettel kérjük, hogy betöltendő állások esetén egész bizalommal szíveskedjenek irodánkhoz fordulni. Az állás-betöltésre előjegyzett gazdasztek bizonyítványmásolatait kívánatra bérmentve és díjtalanul küldjük meg; de ezeknek betekintés utáni visszaszámaztatását kérjük. Elegendő csupán az illető hirdetés előtt álló számra lávatkozni.

E rovat díjtalanul áll rendelkezésre a betöltendő állásokat hirdetni öhajtó földbirtokosoknak is, ha egyesületünk tagjai sorába lépnek.

Betöltendő állások.

Ajánlatok az ügyvezetéshez küldendő.

105. Horvátországi birtokra azonnali belépésre kerestetik nős, felsőbb gazdasági tanítványt végzett, kellő gyakorlattal bíró,

kezelő tiszt. A magyar és német nyelven kívül a horvát, vagy esetleg valamely szláv nyelv ismerete megkívánatik.

Állást keresők.

Főtiszt, kezelő vagy intézői állás betöltésére ajánlkozunk.

299. M. óvári gazd. akadémiát végzett fiatal gazdasztest, ki az ország egyik első uradalmában több mint két év óta gyakorlatilag és az irodai teendőkhöz képezi ki magát, állását változtatni öhajtván, f. évi október hó 1-re megfelelő alkalmazást keres. Meghívásra bemutatkozik.

300. 44 éves, ev. ref. vall., okl. gazdasztest, 20 évi gyakorlattal, alkalmazást keres. Állást bármikor elfoglalhatja.

301. Irnoki vagy gyakoronoki állást keres erdő- és mezőgazdaságnál egy 23 éves, nőtlen, r. kath. vall., m. kir. erd. szakiskolai tanuló, ki az eddigi vizsgákról a legjobb osztályzatokkal s a mezőgazdaságnál három évi gyakorlattal bír.

302. Október 1-re állást keres földmives-iskolát jelenen végzett 11 évi gyakorlattal bíró, ev. ref. vall., 29 éves, nős gyermektelen, a gazdaság minden ágában teljesen otthonos, kauenzió képes gazda.

303. 6 1/2 évi gyakorlatlaltal bíró, földmivesiskolát végzett ispán oly állást öhajt elfoglalni, hol meg-nősülhet és szorgalma méltánylásával jövőjét biztosíthatja.

304. Egy minden tekintetben megbízható, földmives-iskolát és 2 éves tanfolyamu vinezellér-képezdét jelenen végzett, 34 éves, nős kis családú, hadkötelezettségének teljesen eleget tett egyén, azonnali belépésre kisebb gazdaságok önálló vezetésére ispáni vagy kezelői állásra ajánlkozok. Nagy gazdaságokban, vagy szőlőtelepeknél felügyelői, szőlőkezelői

vagy bármely megbízható állást is elfogad. — A tejjgazdaságok vezetésében, dohány és cukorrépa termesztésben, állattenyésztésben és hizlalásban, könyvvezetésben s ugy az amerikai, mint a hazai öjtvány és homoki szőlők kezelésében teljes jártassággal bír, melyről 10 évi gyakorlata van.

305. Gazdasági és tejjgazdasági iskolát végzett, fiatal ember, mielőbbi belépésre állást keres.

306. 41 éves, ev. ref. vall., nős, 18 évi gyakorlattal, magyar és tót nyelvet bíró egyén, mielőbbi belépésre állást keres.

307. 32 éves, nőtlen, ref. vall., földmives-iskolát végzett, 10 évi gyakorlattal bíró egyén, f. é. október 1-ére megfelelő állást keres.

308. Azonnali belépésre állást keres 27 éves, ref. vall., földmives és tejjgazdasági iskolát végzett, nőtlen egyén.

309. Ispáni állást keres 41 éves, nős, magyar és tót nyelvet bíró egyén. — Gyakorlata 16 év.

310. 39 éves, kellő gyakorlatlaltal bíró nős gazdasztest, megfelelő állást keres.

Az előbb közölt állás-keresőkön kívül irodánkban több, tanítványt egyáltalán nem végzett és több, földmivesiskolát végzett

gazda van előjegyzve, a kik nagyrészen önnálló, rendelkező tiszt állásokra pályáznak, részben irnoki és segédtiszt állások betöltésére ajánlkozunk. Bizonyítványmásolataik irodánkban megtekinthetők, illetve kívánatra érdeklődőknek bérmentve megküldhetők.

Fairbanks mérleg- és gépgyár r.-társ. Budapest, Andrassy-u. 14. gazd. gép, tizedes és százados mérlegek 10%

Feldmann és Kádár. Budapest, VI., Teréz-körút 34. Műszaki és gazdasági kellékek, szerszámok, fűrészek és reszelők. Orosz és amerikai henger- és gépolajok, olíva gépolaj, 15%

Freund A. és Fia. Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 3. Nyerges, lószerszámok, bőrdörög és utifűrészek, lópokróczok, istálló- és tisztító szerek, 5%

Fuchs G. Budapest, VII., Károly-körút 1. Gazdasági gépek, tizedes és százados mérlegek, árengedmény 5%

Geitner és Rausch. Budapest, Andrassy-ut 8. Háztartási és konyhafelszerelési cikkek 10%, műszaki szerszámok, munkagépek, kutszivattyúk, tüztöltő-felszerelések az áru és vételhez képest 5—10%-ig.

Groag Lipót fia. Budapest, VI., Váci-körút 43. Uri és női fehérnemű, férfi ingek, gallérok, kezelők, zsebkendők; fűzők és kötött áruk, stb. áreng. 6%

Borászati Lapok. XXX. évfolyam. Szerkeszti Baross Károly. Előfizetési ára egy

évre 5 frt, fél év 2 frt 50 kr. Tagjainknak egészévre 4 frt, fél évre 2 frt. 20%

Egyetértés. Polit. napilap. Kiadóhivatal Budapest, IV., Papnövelde-utca 8. 32-ik évfolyam. Előfizetési ára 20 frt helyett, 14 frt, árengedmény 30%

Képes Néplap. Előfizetési ára 1/4 évre 70 kr., 1/2 évre 1 frt 20 kr. Egyesületünk tagjai irodánk utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyar Bazar. Wohl Janka divatlapja. Kiadóhivatal Bpest, Ferencz-kert 3. Megjelenik havonként 4-szer. Előfizetési ára 1/4 évre 2 frt, tagjainknak 1 frt 60 kr. 20%

Magyar Gazdak Lapja. Gazdasági szaklap. Kiadóhivatal Budapest, V., Akadémia-u. Előfizetési ára egy évre 8 forint, tagjainknak 4 frt. árengedm. 50%

Magyar Hírlap. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4.

Előfizetési ára 14 frt. Egye-sületünk tagjai irodánk utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyar Nők Lapja. Kiadóhivatal Budapest, V.,

Pesti Napló. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, VI., Teréz-körút 23. Egész évre 14 frt helyett 12 frt, félévre 7 frt helyett 6 frt, negyedévre 3 frt 50 kr. helyett 3 frt. 14-30%

Politikai Ujdonságok. Előfizetési ára 1/4 évre 1 frt 25 kr. Egyesületünk tagjai irodánk utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Urambátyám. Humorisztikus hetilap. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára egész évre 8 frt, tagjainknak 6 ft. 25%

Üstökös a legrégebb magyar éleclap. Kiadóhivatal Budapest, Honvéd-utca 4. 41-ik évfolyam. Előfizetési ára egész évre 8 frt helyett 6 frt. 25%

Gyárosok és kereskedők.

Bächer Rudolf. Budapest, VII., Nagymező-utca 68. Ekék és egyéb talajmívelő eszközök, áreng. 10%

Brazay Kálmán. Budapest, IV., Muzeum-körút 23. Fűszer- és gyarmatárúk után 2%, sós-bor-szesz, 20%

Brünner Testvérek. Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 3. Lámpák, lámparészek és lámpások, 10%

Calderoni és tsa. Bpest, Váci-utca 30. Optikai tárgyak, szemüvegek, látcsövek, hőmérők 10%

Ditmar R. Budapest, V., Fűrdő- és Nádor-utca sarak. Lámpák, lámparészek, lámpások, áreng. 5%

Dóna Döme és Fia. Budapest, IV., Mária-Valéria-utca. Papír, írószerek, nyomtatványok és följegyzési könyvek raktára, áreng. 5%

Elsinger M. J. és fia. Budapest, V., Thonet-udvar. Vízmentes szövetek, ponyvák, zsákok, kendertömlők, esőköpenyeg és gazdasági sátorok, árengedmény 5%

Fairbanks mérleg- és gépgyár r.-társ. Budapest, Andrassy-u. 14. gazd. gép, tizedes és százados mérlegek 10%

Feldmann és Kádár. Budapest, VI., Teréz-körút 34. Műszaki és gazdasági kellékek, szerszámok, fűrészek és reszelők. Orosz és amerikai henger- és gépolajok, olíva gépolaj, 15%

Freund A. és Fia. Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 3. Nyerges, lószerszámok, bőrdörög és utifűrészek, lópokróczok, istálló- és tisztító szerek, 5%

Fuchs G. Budapest, VII., Károly-körút 1. Gazdasági gépek, tizedes és százados mérlegek, árengedmény 5%

Geitner és Rausch. Budapest, Andrassy-ut 8. Háztartási és konyhafelszerelési cikkek 10%, műszaki szerszámok, munkagépek, kutszivattyúk, tüztöltő-felszerelések az áru és vételhez képest 5—10%-ig.

Groag Lipót fia. Budapest, VI., Váci-körút 43. Uri és női fehérnemű, férfi ingek, gallérok, kezelők, zsebkendők; fűzők és kötött áruk, stb. áreng. 6%

Borászati Lapok. XXX. évfolyam. Szerkeszti Baross Károly. Előfizetési ára egy

Glass és Társa. Budapest, IV., Muzeum-körút 5. Uri fehérnemű, vízhatlan esőköpenyek, Jaeger-áruk, árengedmény 5%

Hatschek Emil. Budapest, Andrassy-ut 13. Lát-szerek és norinbergi díszműárúk, árengedmény 10%

Huzella M. Budapest, Váci-utca 1. Vadászfegyverek és vadászkellékekből (töltények kivételével), 5%

Kánitz C. és Fiai. Budapest, Dorottya-utca 10. Papír- és írószerek, nyomtatványok, amerikai írógépek, árengedmény 10%

Kontur Alajos. Budapest, IV., Lipót-utca 10. Üveg és porcellán készletek és használati edények; képezetek és táblafűg raktára, áreng. 10%

Kühne Ede Moson. Budapest, VI., Váci-körút 57/a. Kizárólag hazai gyártású gazdasági gépek és eszközök gyári árából, 10%

Kirner József. Budapest, IV., Szervita-tér 2. Vadászfegyverek és vadászkellékek, forgópisztolyok stb.-ből (töltények és egyéb löszerek kivételével) 10%

Kunz József és társa. Budapest, V., Deák-tér 1. Vászón, fehérnemű, szőnyeg és pokróczok 5%

Károlyi György. Budapest, V., Dorottya-u. 10. Papír, író és rajzszerek, 10%

Kertész Jenő. Budapest, Kerepesi-ut 8. Díszműárúk és uri divatárúk, 10%

Konta és Kaloszek. Budapest, IV., Kecskeméti-u. 9. Vászón, fehérnemű, női és uri divatcikk, szövött-áru, árengedmény 5%

Lakos Nándor. Friedländer József mezőgazdasági gép- és szélmotor- és szivattyúgyár magyarországi vezérképviselete és főraktára Budapest, Külső-Kerepesi-ut 1. sz. Árengedmény 15—17%-ig.

Leitersdorfer D. és Fia. Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 6. Kész férfi és fiu ruha-raktár, ruha szövetek, árengedmény 5%

Lászlóczy Gyula. Budapest, IV., Egyetem-u. 7. Férfi és fiu ruha-raktár, 5%

Az orsz. magyar gazd. egyesület tulajdona.